

# תמצית מוסר

סיכום קצר וברור של דברי רבותינו בעלי המוסר



גליון 34 | כבוד שמיים – תפארת אדם | תנא דבי אליהו | חsson התשפ"ה

**איסור השחתת פאות הזקן** – אסור להעביר שער הזקן בתער, והעושה כך עובר בה לאוין לפי שיש בו ה' פאות, אבל במספרים אף' סמור לבשרו כען תער לא אסורה תורה, ומ' נזhorim לגלח בחלק העליון של המספרים, כי התחתון בלבד הוא כתער, וכוכן להזהר מלגלח אף במספרים, כי כתבו המקובלים שבזה עוקר צינורות הקדשה מלמעלה, ובפרט במקומות שנגנו להזהר זהה בודאי אין מצוה רבה להתקין ולא להקטין הזקן אף' במספרים, ולהראות שהמצויה חביבה אצלו, ומ' עדיף להקטין במספרים מאשר בתער, וכן אם רואה מי שהופקר אצלו או DIGLOH ואינו יכול להעבירו מזה, נכון ליעציו שישפה במספרים. וכן שרבו הדעות היכן חמשת פאות הזקן, ירא שמים יצא את כולם ולא עבירות תער על זקנו כלל, ואף' על השפה העלונה או תחת הגרון. והמשאיר שיער רק במקומות הסנטרו עובר עכ"פ על ד' לאוין. (פתחה).

**איסור הקפת פאות הראש** – אסור מDAORIYATA להעביר פאות הראש, ו"א שהאיסור הוא גם במספרים סמור לבשרו, והפאה היא מכגד השיער שעל פדחו ועד למטה מן האוזן, מקום שהחליה התחתון יוצאה ומתפרק שם, וכל רוחב מקום זה הוא בכלל האיסור. (שם).

**מי בכלל איסורים אלו** – אחד המקייף ואחד הניקף בכלל האיסור, אלא שהנקייף אינו לוקה א"כ הוא מסיע ע"י הטית הראש, והאיסור על הנקייף הוא גם כהמקייף גוי וגם כשאינו מסיע, וכשהמקייף ישראל עובר הנקייף גם על לפני עור, ואין איסור לישראל להקייף גוי. (שם).

אין להתייר איסורים אלו אף במקומות הפסד ממון גדול או הפסד מקום פרנסתו, שהרי חייב אדם ליתן כל ממונו ולא לעבור על לאו DAORIYATA. (שם).

**סיבות למכשול בהקפת הראש והשחתת הזקן** –

הנה איסור הקפת פאות הראש והזקן היה ידוע עד כה בכל ישראל אשר נזהרו כולם באיסור זה, אולם היום הדבר נעשה הפקר אצל הרבה צעירים, ויש לזה כמה סיבות, ועיקרים ז' סיבות וכדלהן –

א'  **מפני שהוא חושב שם יגדל זקנו יתרחקו מהתחתון אליו**. וזה טעות, כי כבר ארבעים ים קודם יצירת הولد הוכן לו זיווגו, ועוד דכיוון שככל

הדין. ועוד יתבונן האדם שאף שהצייצית היא לזכרון כל המצוות, לשון הרע צריך זכירה מיחודה "זכור את אשר עשה ד' אלוקיך לмерים", מפני חומר העניין. (פרק ב').

**קריאה לשמיתת הלשון** – הנה חטא הלשון מעכבים את הגאולה, דין הקב"ה יכנס למקדש של מעלה עד שנעשה בית המקדש של מטה ע"י תיקון מעשינו, ולמה נהיה אחוריים להшиб מלך מלכי המלכים אל ביתו, (כדמץינו שטענו לשפט יהודה למה לא מביאים את דוד המלך אל ביתו, וקיבלו טענה זו), ولكن עליינו להטעור ולעורר לתקן חטא זה. (פרק ג').

**תשובה למי שנכשל בלשון הרע** – מי שעבר על חטא זה פעמים רבות, ואני יודע את מי צריך לפיס, וגם למדו ממוני אחרים לחטא זה, תשובתו היא ללימוד עניינים אלו ברבים מזור ספרי הפוסקים וספרי ח"ח ושמירת הלשון, ויתחזק לקיים מה שילמד, אז ודאי ימחל לו הקב"ה על העבר, ויסייעו להמנע בעתיד מחתא זה. (שם).

**קיבלה על מצוות ברואוי** – הנה אנו אומרים בק"ש "ושמותם את דברי אלה על לבכם ועל נפשכם" ופרשא זו נקראת קבלת על מצוות, ואנו אומרים אח"כ אמות ויציב ונכוון וכו' על אבותינו ועלינו וכו', וז' קבלה אמיתי על התורה והמצוות, אולם אם האדם לא יודע אלא מעט מן המצוות חסר בקבלת על מצוות, ולעתיד לבוא תצא בת קולשמי שקיים המצאות יבוא לקבלו שכרו, וכל המצאות כתובים בספר הזכרון בדיק נפי מה שהאדם עשה, אם עשה לשם ד' או לשם גואה והתפארות, ובודאי נכתב שם אם קיים המצואה קיבל על מלכות שמיים והוא בודאי עולמו לגמרי, כמו שאמרו על המל宾 פנ' חבירו ברבים. ו' נMSCת רוח טומאה על שפתיו. ז' כאילו כופר בעיקר. ח' מגדי עוננות נגד ג' עבירות החמורות. ט' מגדי עוננותיו עד לשים, לפ' שמעורר חרון אף על העולם. י' הורג את האומר והמקבלו והנאמר עליו. י"א נסיבות נתנו אבותינו ולא נחתם גזר דין אלא על לשון הרע. י"ב האומר בפי חמור מהעושה מעשה. י"ג מסלך השכינה ממשה למעלה. י"ד לא חרבה ירושלים במקדש שני אלא בעoon לשון הרע. ט"ו נגעים יבואו עליו לעתיד לבוא, ויצו רצך לצאת חוץ ל' מחנות, וכל הנכנס לאלהו יטמא, משא"כ בשאר הטעמים. ט"ז מעורר דין על עצמו. י"ז תפילהו אינה עולה למעלה. י"ח אין לו רפואה לעתיד לבוא, ולפעמים עoon זה גורם לאסכמה שהיא מיתה חמורה מואד, והיא מתחילה בבני מעיים וgomorot בפה כחטא הלשון. י"ט הוא בכלל אරור מכיה רעהו בסתר, שזה כולל קללה ונזדי. כ' כשהאדם נפטר באים כל מעשייו והאדם חותם שעשיהם ומצדיק עליו את

## כבוד שמיים

בספר זה מבואר הח"ח שהכבוד שאנו חייבים לתת לקב"ה הוא על ידי קיום כל המצוות, ובפרט באותן הთלוויות בלשון, והעצה לקאים מצוות אלו תיקנס הוא על ידי לימוד הלכתיתין (שהרי יש בה איסורים גמורים, ואינו רק ענן מוסרי), וכן ימאר בספר גודל זכותו ואושרו של הנזחර בשמיתת הלשון, ומайдין גדול גנותו ועונשו הגדולים של העובר על המצוות הთלוויות בלשון, וכן יבואר החיבור המיחודה לעורר איש את רעהו ואת כל הציבור בענייני שמירת הלשון, ומהו דורך התקין למי שנכשל בעונשות אלו.

**גודל שכר השומר פיyo** – על האדם להתבונן כמה שעות הולכות לריק ע"י דבריהם אסורים, ועתיד אדם לתת דין על מעשים הרעים שעשה, וחשבו על המעשים הטובים שהיה יכול לעשותם בזמניהם אלו. וזכור שבשבע שהאדם מדובר לשון הרע עומדים עליו מלמעלה וכותבים כל דבר שיצא מפיו, וכן שע"י דברו לשון הרע האדם מאבד את התורה והמעשים טובים שעשה, ודיבוריו נטמאים ע"י הדיבורים האסורים. (פרק א').

**גודל הקקלול והונוש לנכשל בדיבורים אסורים** – א' איןנו בכלל איש ואין לו יתרון ממשאו בעלי חיים. ב' מביא עצמו לידי עניות. ג' נדו בעומקו של גיהנום במדור השלישי. ד' יתן דין וחשבו על כל דברו, ואפי' שיחה קללה. ה' יתכו שיאבד עולמו לגמרי, כמו שאמרו על המל宾 פנ' חבירו ברבים. ו' נMSCת רוח טומאה על שפתיו. ז' כאילו כופר בעיקר. ח' מגדי עוננות נגד ג' עבירות החמורות. ט' מגדי עוננותיו עד לשים, לפ' שמעורר חרון אף על העולם. י' הורג את האומר והמקבלו והנאמר עליו. י"א נסיבות נתנו אבותינו ולא נחתם גזר דין אלא על לשון הרע. י"ב האומר בפי חמור מהעושה מעשה. י"ג מסלך השכינה ממשה למעלה. י"ד לא חרבה ירושלים במקדש שני אלא בעoon לשון הרע. ט"ו נגעים יבואו עליו לעתיד לבוא, ויצו רצך לצאת חוץ ל' מחנות, וכל הנכנס לאלהו יטמא, משא"כ בשאר הטעמים. ט"ז מעורר דין על עצמו. י"ז תפילהו אינה עולה למעלה. י"ח אין לו רפואה לעתיד לבוא, ולפעמים עoon זה גורם לאסכמה שהיא מיתה חמורה מואד, והיא מתחילה בבני מעיים וgomorot בפה כחטא הלשון. י"ט הוא בכלל ארור מכיה רעהו בסתר, שזה כולל קללה ונזדי. כ' כשהאדם נפטר באים כל מעשייו והאדם חותם שעשיהם ומצדיק עליו את

## תפארת אדם

קונטרס זה נכתב בעקבות המכשול שהיה מצוי אצל הצעירים שלא נזהרו באיסורי הקפת פאות הראש והשחתת הזקן, וריבינו מבאר בקונטרס זה את פרטיה האיסורים זהה, וכן מצין את הסיבות הגורמות למכשולים זהה, וכייז'תגבר האדם על היצור הרע באיסורים אלו.

הנעשה בעולם הוא בהשגת ד', לא יתכן شبشبיל  
קיים מצוה ד' ממען מהאדם את האשה הרואה לו,  
ואדרבה טובתו שלא להנשא לאלו המחפשים  
שייעבור איסור, והוא מצא חן בעניינים ישראלים,  
ועוד דכיוון שהאדם צוריך סייעתא דשמייא גם אחרי  
הניסיונו להצלחת הזוג ולפרנסת ולבני הגנים,  
ודאי אם ישם בטחונו בד' זיכה ליותר סייעתא  
בדברים אלו, ומכלל הן אתה שומע לאו. (פרק א').

**ב' מפני חסרון בידיעת חומר האיסור,** שאם  
האדם היה יודע שהזאה איסור גמור כאילת חיזיר, ואף  
יוטר מזה, כי יכול להכשל בכמה לאוין, וכיון שהזאה  
בפרהסיא גדולה יש בה חילול ד' שאין כdogמותו,  
והרי הוא כמכוון בכל מקום שהולך שהוא מודד,  
בציווי ד', ועoon חילול ד' הוא גדול מאד מודד, ואין  
מקיף בחילול ד'. ועל האדם להתבונן בכל מעשיו  
איזה רוח או הפסד יש לו מהם, וא"כ באיסורי  
הקפה يتבונן האדם כמה עבירות יש לו אם עושה  
כך בקביעות, וכל אלפי המקטרגים שנבראו  
מעבירות אלו יקטרגו עליו לקרב מותו או לחת לו  
ישראלים, ולאחר מותו ינקמו בו וויליכו לגיהנום,  
ואין לשער כמה יסורים האדם סובל בגיהנום אפי'  
על לאו אחד (זהה ודאי יותר מל"ט מליקות שנותנים  
כאן), ויתנוודה אז על עוננותיו וצדיק עליו את הדין,  
אבל זה כבר לא יעוז לו כי אין תשובה אלא מחיים.  
(פרק ב').

והנה מי שעובר על לא תעשה דאוריתא שיש בו  
מעשה, פסול לעדות ולשבועה מן התורה, משום  
**שהוא רשע,** וא"כ ע"י הקפת פאת הראש והזקן  
האדם נעשה רשע, וכל מעשי האדם אינם נאבדים  
אלא מיידים עליו למעלה, וכמה כלימה וחופה  
יהיה לו מזה, שייהיו למעלה ג' מניינים, צדייקים  
שהקבר"ה יתפאר בהם, ביןוניים שהם רוב העולם  
הנזהרים בקיים התורה ונכשלים לפעמים בחתאים,  
שיקבלו עונש על עונונויותיהם ואח"כ יקבלו שכרכם,  
ורשעים העוברים בזדון על המצוות, ואלו אף אחר  
שיקבלו עונש ישר להם שם רשות לעילמת נצח,  
וכל זה בשבייל הנאת שעה קלה של יופי וכבוד  
גופו טוב לו לקשת נפשו, וכמאמור התנא דעת מאין  
באת ולאן אתה הולך, ויתקון ויקשת עצמו במלבוש  
לעbor על דברי מלכו של עולם. (פרק ג'). ועוד יש  
לדעת שמי שאינו שומר עצמו מעון זה הרי הוא

## תנא דברי אלהו י"ח – כ"ג

**עונש הרשעים-** ברוך המקום ברוך הוא שאין לפני  
משוא פנים, שהרשעים העוברים עבירות בחדרי  
חדרים ובמוסתרים ואומרים מי רואה אותנו, הקבר"ה  
יחפש עונונויותיהם מתוך אורות ו諾ות. ואלו אף אחר  
על העבירות ועושים אותם כמו פעמים, או  
שעושים את העבירות כמו אנשים ייחד זה בפני עצמו  
ואין להם בושה לא מפלילא של מעלה ולא  
מפלילא של מטה, הקבר"ה פוקד עליהם עונונויותיהם,  
והגאנום שמח בהם ומיד הוא נח, וצדיק עולם יראו

**בכל** אדור משגה עור בדרכו, שנוטן מכשול לפני  
המקיפו, ואם נשעה הדבר אצלו להפרק הרוי הוא  
בכל אדור אשר לא יקיים את דברי התורה, דהיינו  
שאינו מקבל על עצמו לקיים את כל התורה, ואדור  
יש בו קללה ונזקי, ועלול לזרות מנכסיו, ומלבד זה  
הריגל עצמו לעבור עליו בשאט נפש הרוי הוא אדור,  
כ"ש בחטא זה שהוא חמור, וגם כشيخם ד' חטא  
ישראל אינו מוחל למי שהפרק עצמו לעבירה,  
וביתר שבעוון זה הוא משנה את תמנות צורתו,  
ופוגם בהבדל בין איש לאשה, ואין עי' לבקש  
מהකב"ה על צרכיו כשהוא נושא חותם מרידה על  
פניו, ולעתיד לבוא כשייעמוד לפני כסא הכבוד לא  
יכול להסתיר פניו ואתazzzo בושה וכליימה. אשר  
המתבונן בהזאת זמן שהוא יכול לתקון. (פרק ד').

**ג' מפני שרוצה ליפות עצמו כדי שימצא חן**

**בענייני הבריות.** אך האמות שהזקן הוא הדורת הפנים,  
ואצל אנשים חשובים הוא מוגנה, ואפי' הכסילים  
מעריצים יותר את מי ששכלו גבר על תאותו, וכל  
המחלל את התורה גופו מחולל על הבריות, וסופו  
שינחל בו וקלון. ועוד שעיל י"י שרוצה ליפות עצמו  
הרי הוא מזוהם את אברי נפשו השיעיכים לאותו עון,  
ולעתיד לבוא הקלון והכלימה יהיו נוראים מאד לפני  
פמלייא של מעלה ואלפי רבוות נשמות קדשות,  
וגם יוכחה לרדת לגיהנום ולסבול יסורים קשים על  
כל לאו בפני עצמו, ועונש הגיהנום קשה עד מאד,  
ומצינו שאפי' הנבאים והנתנים פחדו ממונו, ועל כן  
יחסם האדם על עצמו, וע"י היה מאושר בחלוקת  
בעולם הבא. (פרק ה'). והנה הסיבה הראשונית  
לרצון לגלח הוא מה שהאדם מיקשトラשו ומסלסל  
בשערו, ועל ידי זה מביאו החצר לעון היותו חמור,  
وعצם הסלסל יש בו איסור של "לא ילבש גבר  
שמלת אשה" שלא הותר הקישוט אלא לנשים שהן  
צרכות לך, ועוד שע"י הסלסל הוא מגורה בעצם  
את היצור הרע, והיצור יביאו לעבור על איסורים  
דאורייתא של הקפת הראש והזקן, ויביאו לשבת  
באסיפה בחורום ובתולות ייחדי, ויכשל בהרהורם  
וליצנות וניבול פה. והנה תחת אשר ירצה ליפות  
גופו טוב לו לקשת נפשו, וכמאמור התנא דעת מאין  
באת ולאן אתה הולך, ויתקון ויקשת עצמו במלבוש  
הוד ע"י קיומ המצוות. (פרק ו').

במפלתם של רשעים גמורים שבישראל ושל רשי  
עכו"ם מכחישי התורה, ישםחו בקב"ה, והקב"ה  
קורא אותן 'אח ורعي',

הקב"ה מגולל לפני מזת הרחמים וublisher מלפני  
מזת הדין ולא שומר קנה ונקמה בלבבו על  
ישראל, וכך כן יעשה כל אחד ואחד מישראל  
לחבירו.

**מצוות תוכחה, ומתי יש לשמשו במפלת**  
**הרשעים-** "הוכח תוכחה את עמיטר" - אפילו אם  
הוא שונאך, אבל אם הוא רשע וישנאך אין להוכיח

ד' מפני שחווש שילugo עליו אלו שאצלם  
נעשה עון זה התרtar. אך יתבונן בעצמו שכמו שאם  
היה ביתו נשוף בלילה ודאי לא היה נמנע מלברוח  
כדי לתקון מלבושיו, ק"ז בזה שהעbor על מצות ד'  
בمزيد ודאי תאכלנו אש הגיהנום, וכי מפני הנסכים  
שילugo לעלי ימנע מלהציל עצמו. וכן בכל המצוות  
יזהר שלא להתרשל מלחמת המליעגים, כדי שלא  
יפסיד חי נצח, ובעניין צריך לזכור שאנו עבדי ד'  
מעט שהוציאנו ד' מעבדות מצרים, ועבדי המלך  
מפחד המלך אינם נמנעים מעבודתו מלחמת הבושה,  
ועל זה איתא באבות הי עז כנמר וכו'. וזהו תוכחת  
מוגלה לנמנעים מלמדוד באמצעות היום מלחמת  
בושה, והאמת כי חיבת ת"ת הוא בכל זמן פניו,  
וקביעת עיתים היא רק המינימום, ומטעם זה אף  
בעל עסוק אינו מברך ברכת התורה כשחווש ללימוד  
בצהרים, ולכן אין לאדם לחוש כלל לדברי בני אדם.  
(פרק ז').

ה' מפני שעון זה נעשה כהפרק. אך יתבונן האדם  
שכמו אין למדוד כל משיכורים, אך אין למדוד  
כל מלאו נשתחכו בשכחות היזח, שהרי בכל  
פעם שmaghal זקנו עבר על ה' לאוין וחיבת קצ"ה  
מלךות, ואף שאין רשות לב"ד להלכו, לעתיד  
לבוא יקבל מהמלכים מלכות והגראות הרבה יותר  
מלךות שלנו, ולפעמים יסובב שיקבל מלכות גם  
בעולם הזה, וכדמץינו שדין ד' מיתות לא בטלו. ועוד  
יתבונן בדבר ד' קיים לעולם ואני מותבטל מלחמת  
הנסכים. ועוד יתבונן שכמו שאדם לא מנסה  
לעשות כהפרק דברי מלך שיש לו אלף אלפי  
עבדים גברים, אך בעניינו הרוי יש לד' יתרך כמה  
אלפים ורבבות כתות של מלאכי השורט, וכולם חלים  
וזעירים מפניו, וא"כ אין יהיה דבר ד' כהפרק.  
(פרק ח').

**ו' מפני שהיצור מפתחה שמה שיקורה לכלום יקרה**  
גם לו. אך האמת שהגיהנום גדול פי כמה אלפיים  
מהעולם, ויש בו מקום לכל החוטאים, ויהיו שם גם  
allo העושים במחשך מעשיהם, או העוברים על  
העבירות כמה פעמים, או שעברו עבריה כמה  
אנשים יחד, וזה דברמצוות שהולכים כמה בחורים  
ביחד לספר לגלח פאת ראש וזקן, והרי הם  
כשיכורים המשחמים במצבם, אבל באחריתם  
יצטערו על כל מה שעשו. (פרק ט').

אותו. ואם אתה רואה אדם חוטא, הוכח אותו בינו  
לבעין ולא בפרהסיא. ואם יש תלמיד חכם שנצהרך  
בחלה, וראית אותו חוטא, אל תשמה בו, שנאמר  
"פָנִים יְרַא אֶת־ד' וּרְעֵעַ בְּעַנְיוֹן", אבל רשיים גמורים  
המבקשים לעשות רעה לישראל חבירו, מותר  
לשmeno ברעותם, כדמץינו בנבל הכרמל שוד שוד שמו  
במפלתו, ובאו אצללו עשרה תלמידים של דוד והכין  
להם סעודת גдолה, והם ידעו שכונתו להורגים ולא  
רצו להנוט ממנה, והקב"ה נתן לו עשרה ימים לשוב  
בתשובה, כפי שנטן לישראל עשרה ימים בין ר' ר'ה  
ליוה"כ לשוב בתשובה למוחל עונונויותיהם, וכיון שלא

עשה בהם תשובה מות, ודוד לפקח את אביגיל אשתו לאשה, ועליו נאמר "יכין רשות וצדיק ילבש", זהה אחוריתו של עולם שהצדיקים יירשו את הרשעים. (פרק י"ח).

הקב"ה משפיע על ישראל טוביה הרבה, וההרשעים חוטאים וגורמים לבנייהם יموתו בעונוניותם, ואינם עושים תשובה, ואכזריות זו תשוב על ראשם. וכך מצינו שמנשה שהקב"ה השפיע לו טוביה הרבה והוא חטא, והקב"ה אמר יפה עשיתי שלא דרתי עמו.

ויסתכל לארץ ויראה כמה מגדים בנטה מלכות עכו"ם מי גדען והשליכן לארץ.

לעולם יהיה אדם ירא שמים ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו, ובכל يوم ישכים ויאמרו: רבנן כל העולמים לא על צדקותינו אנחנו מפליים תחוננו לפניך כי על רחמיך הרבים, מה אנו מה חינו מה חסדיינו מה צדקותינו מה ישועתנו מה כוחנו מה גבורתנו, וכו' כmobא בסידורים עד בשובי את שבותיכם לענייכם אמר ד'. (פרק כ"א).

ברון המקומ ברוך הוא שנבחר בישראל יותר מכל מעשה ידיו,OKENOT GMOR, וקרא אותן בנימ ועבדים לשמו. יהי רצון מלפני אבי שבשימים שלא תחננו ביד שליח לעולם.

מעמיד הר סיני- כشنגלה הקב"ה ליתן התורה לישראל, נגלה עליהם ברמ"ב אלפים ורבבות מלאכים ו"ג כ"ב אלף, וכשבא הקב"ה ושכן על הר סיני היו עמו כ"ב אלף מלאכים ממונים על ישראל, ונטלו כל אחד ואחד מישראל י"ב מיל, וכשעמדו אבותינו על הר סיני לקבל את התורה, נזדעעו רודעו ופחדו וחדרו חרדה גדולה, ובما משה ופייסם אמר להם "אל תיראו כי בעבר נסות אתם בא האלקים ובבעור תהיה יראו על פניכם לבלה תחתאו", ואח"כ ערך להם נזיקין וכל מדות הדין, דכתיב אח"כ "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" וגו'.

עונש הרשעים ושכר הצדיקים- אויהם לרשעים שבשביל מעשייהם המוקלקלים ודבריהם שאינם ראויים שהם עושים, מביאים את עצם לידי פסול, והם עניים עד יום מותם. והלא הדברים ק"ו ומה רשעים שנמכרים בגניבותם אומר הכתוב "העניק תעניך לו מצאן וגוי לא יקשה בעניין בשלחך אותו חפשי" וגוי, צדיקי עולם שעושים רצונו של מקום בכל יום על אחת כמה וכמה. ומה היסורין של הצדיקים בעולם הזה, אתה למד מדת פורענותן של הרשעים בגיהנם, ומשלוותם של הרשעים בעזה", אתה למד מותן שכון של

הצדיקים לעזה"ב. אפילו הגדייל אדם מאה עבירות זו לעלה מזוז, ועשה תשובה, הקב"ה מקבל תשובתו ברחמים ומוחל לו על כל עוננותיו.

מה יהיה עם הגוים לעתיד לבוא- לעתיד לבוא כל הגוים והמלוכות שעינו אותן את ישראל ולחציו אותן, יראו בשמחתם של ישראל ויצטו, ואח"כ ילכו לעפרם ושוב אין חזרם לעולם, וכל הגוים והמלוכות אשר לא עינו את ישראל ולא לחציו אותן יהיו רואים בשמחתם של ישראל וייהו איכרים וכוראים לישראל.

בא אצל תלמיד אחד שאינו בקי בהלכה, ואמר לי: עוסק אני בדברי תורה ומוחמד ומתואה ומזכה אני אם תורה תבא אליו, ואין תורה באה אליו. אמרתי לו: בני לא זכה איש לדברי תורה אא"כ מוסר נפשו לימות עלייה לכבוד שמים. (פרק כ"ב).

אשרי אדם שכל מעשו לשם שם.

לא ייהג אדם באמה העבריה כמו שהוא נהוג בשפה הנענית, שלא יאמר לה קחי דמים והביא לי ריק מן השוק, מפני שהאהשה עוברת עברית בשבייל سعودה בזמן שהרعب בעולם ואומרת אין בך כלום. ותיקנו חכמים שמי שמית והניה בנימ ובנות, בזמן שהנכדים מרובים הבנים ירשו את הכל והבנות יזנוו, ובזמן שהנכדים מועטים הבנות יזנוו והבנות ייאלו על הפתחים, אדמוני אומור בשבייל שאני זכר הפסדי, אמר רבנן גמליאל רואה אני את דברי אדמוני. כל בית שיש בו אמה עבריה, מריבה בינהם ואני מוצא קורת רוח בעולם.

רופא שירפא את החולה, ושליח ב"ד שהכח מקלט ארבעים, והרב הרודה את תלמידיו, ודין, וכחן העובד ע"ג המזבח, ומילדת, שהרגנו את הנפש, עברו מלאכתן וילכו ויישו מלאכה אחרת, ואם חזרו ועשו תשובה מרפאים אותם, ואם לאו עונשים אותם איפלו על הממון שלהם.

צדקה ישראל למצרים ובמדבר- כיין שבאו ישראל וראו שורחותיו של הקב"ה מרובים, אמרו אלו



## חדש

ניתן להציג שוב את הסט התמצית  
הש"ס (לא Tosf., ווש"י הלקי) על כל  
הש"ס במחair 120 ש. תמצית משנה  
ברורה, 6 חלקים ב6 חוברות. חוברת  
10 ש סט 50 ש.

כמו כן ניתן להציג את סיכון תמצית  
ספרי מוסר, ותמצית ספרי הפסח.  
זקודות מכירה בירושלים בני ברק בית  
שם מודיעין עילית אופקים רכסים  
 ועוד.

לפרטים 052-7692282

קיבלה תועלות מהגליון?  
באפשרות לירות לומדים נוספים,  
ניתן לתורם בigidrim פולס' קופת 'תמצית'

## מבחני לדעת '

מבחן שבועי על דף הימי ומשנה  
 ברווח החוץ חיים ואהבת הסד

ניתן לעשות את המבחנים מיום שישי  
 עד יום שלישי בשעה 7:00 בבורק:

- בטלפון 0737-289-669 -

- במייל 7692282@gmail.com -

- בנדירים פלוס קופת לדעת.

הגראלות: בכל שבוע על 500 ש

בomezan, זיכוי 300 ש ברשות יפה

נור', 101 זוכים בזכוי 100 ש בראשית

יפה נור'.

חדש- מבחנים על העמוד הימי

## xicomi 'תמצית'

ניתן להציג את גליונות סיכון תמצית  
החוודשים על הדף הימי / משנה ברורה  
ומוסר (לפי סדר הדף הימי בהלכה).

- בנקודות ההפקה

- במייל 7692282@gmail.com 7692282@

- בפקס 0799-414144

בגסוי ניתן לקבל במיל סיכומי על כל  
מסכתות הש"ס, ועל כל המשנה ברורה, ועל  
תג"ך וספרי מוסר וספרי הפסח.

או סיכומיים לפי סדר הלימוד של: העמוד  
הימי, חוברת ש"ס, קניין ירושלמי, דף הכולל,  
קניין הלכה, תרי דף, אוריתא, אהבת שלום,  
ומפעל הש"ס.